

**การพัฒนาแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการคิด
อย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ และผลการเรียนรู้ของ
นักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)**

**Development of a Problem-Based Instructional Model to Promote Critical
Thinking of Nursing Science Students and the Students' learning
Outcomes According to the Thai Qualifications Framework
for Higher Education**

ปวีดา โพร้ทอง¹ สุพัตรา จันทร์สุวรรณ² สุนทรี ขะชาตย์³ และ เสาวลักษณ์ ศรีโพธิ์⁴
Prawida Photong,¹ Supattra Chansuvarn,² Sootaree Khachat³ and Sauwalak Sripho⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชาการพยาบาล ผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEEd) 2) เพื่อศึกษาผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1) การศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบกิจกรรม 2) การสร้างรูปแบบกิจกรรม 3) การประเมินผลการใช้รูปแบบกิจกรรม กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินการคิด อย่างมีวิจารณญาณ และแบบประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติเปรียบเทียบ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่นำมาใช้กับรายวิชาการพยาบาลผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต มี 5 ขั้นตอน คือ 1. ปฐมนิเทศ 2. เปิดโจทย์ 3. ศึกษาด้วยตนเองตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 4. ปิดโจทย์ และ 5. ประเมินผล 2) ผลการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นพบว่า 2.1) นักศึกษามีการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ไม่แตกต่างกัน 2.2) ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.52$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.49$) รองลงมา คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.52$) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.70$) ด้านความรู้ ($\mu = 3.70$, $\sigma = 0.54$) และด้านทักษะ ทางปัญญา ($\mu = 3.63$, $\sigma = 0.54$) ตามลำดับ

คำสำคัญ : การเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ; การคิดวิจารณญาณ ; กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEEd)

¹⁻⁴อาจารย์ประจำ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี , Lecturer , Boromarajonani College of Nursing, Suphanburi

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to develop a problem-based instructional model in a course entitled 'Nursing Individuals with a Mental Health Problem' for promoting critical thinking of nursing science students and for being consistent with learning outcomes according to the Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF: HEd), and 2) to examine results of the developed instructional model. The study was conducted using a research and development process which was divided into 3 phases: phase 1 – investigate and analyze an activity model, 2) create the activity model, and 3) assess the activity model. The target group of study was 55 third-year undergraduate students in nursing science at Boromarajonani College of Nursing, Supanburi. The tools used in study were a critical thinking assessment form and a learning outcome assessment form according to the TQF: HEd. Statistics used in data analysis were mean, standard deviation and t-test.

The findings were as follows: 1) The problem-based instructional model used in the course entitled 'Nursing Individuals with a Mental Health Problem' comprised 5 steps: 1. orientation, 2. open the scenario, 3. self-study according to the learning objectives, 4. close the scenario, and 5. assessment. 2) The result of using the developed model showed as follows: 2.1) no difference of critical thinking was found among students between before and after the experiment in using the problem-based instructional model; 2.2) the learning outcomes according to the TQF: HEd showed that the mean score of all the 5 aspects was at the highest level ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.52$). Considering all the individual aspects in descending order, the aspect that gained the highest mean score was of interpersonal skills and responsibility, which was at the highest level ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.49$), followed by morality and ethics ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.52$), numerical analysis of communication and information technology skills ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.70$), knowledge ($\mu = 3.70$, $\sigma = 0.54$) and intellectual skills ($\mu = 3.63$, $\sigma = 0.54$) respectively.

Keywords : Problem-Based Instruction ; Critical Thinking ; Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF: HEd)

บทนำ

การศึกษานับเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การจัดการศึกษาต้องสร้างให้บุคคลประสบความสำเร็จ นโยบายการศึกษาแห่งชาติของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2555–2559 คือ ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนให้ทุกคนเข้าถึงการเรียนรู้ พัฒนาสังคมของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และความคิดกระบวนทัศน์การศึกษาได้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2558 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2558) เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สามารถผลิตบัณฑิต ที่มีคุณภาพและเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา ซึ่งคุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาต่างๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสถาบันการศึกษาทุกแห่งใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายในการพัฒนาการจัดการศึกษา และสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ได้ปรับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2558)

จากสภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบันดังกล่าวข้างต้น พบว่า การจัดการเรียนการสอนได้มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้สอนจึงควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนควรจะทำให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีบทบาทในการสร้างความรู้ด้วยตนเองสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็นสอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

(TQF) สถาบันพระบรมราชชนก ซึ่งมีวิทยาลัยในสังกัดจำนวน 39 แห่ง ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพมานานกว่า 50 ปี ได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณในการตัดสินใจสามารถบูรณาการ ความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลตลอดจนสามารถนำความรู้มาใช้ในการให้บริการสุขภาพและแก้ไขปัญหาสุขภาพของผู้ใช้บริการ

การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning) คือ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากผู้สอนเสนอปัญหาใหม่ที่ท้าทาย และสอดคล้องกับสถานการณ์จริงมากระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการแสวงหาความรู้และนำประสบการณ์เดิมมาสร้างองค์ความรู้ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา โดยเน้นให้ผู้เรียนรู้จักทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อฝึกให้รู้จักคิดวิเคราะห์และพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา รู้จักตัดสินใจ และสามารถนำเสนอผลงานได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกและคอยชี้แนะ (คณาจารย์วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. 2558) การเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นวิธีการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียนจะได้พบกับปัญหาที่เกิดจากสถานการณ์จริงเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้เกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน ซึ่งการคิดอย่างมีวิจารณญาณยังส่งผลดีต่อนักศึกษาพยาบาล ในการใช้กระบวนการพยาบาล การตัดสินใจในคลินิก ซึ่งเป็นสมรรถนะที่สำคัญของนักศึกษาพยาบาล (สุระพรรณ พนมฤทธิ์ และคณะ. 2554) การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนพยาบาลศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณการวิเคราะห์หรืออย่างเป็นระบบในการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตบัณฑิตพยาบาลของวิทยาลัยสังกัดกระทรวงสาธารณสุขให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการในยุคปฏิรูประบบบริการสุขภาพและการจัดการเรียนการสอน ในวิชาชีพพยาบาลที่จะสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกฝนกระบวนการคิดนอกจากนี้ยังส่งผลต่อคุณภาพการบริการพยาบาลและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพจิตเพื่อเสริมสร้างความสามารถการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้บัณฑิตพยาบาลมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

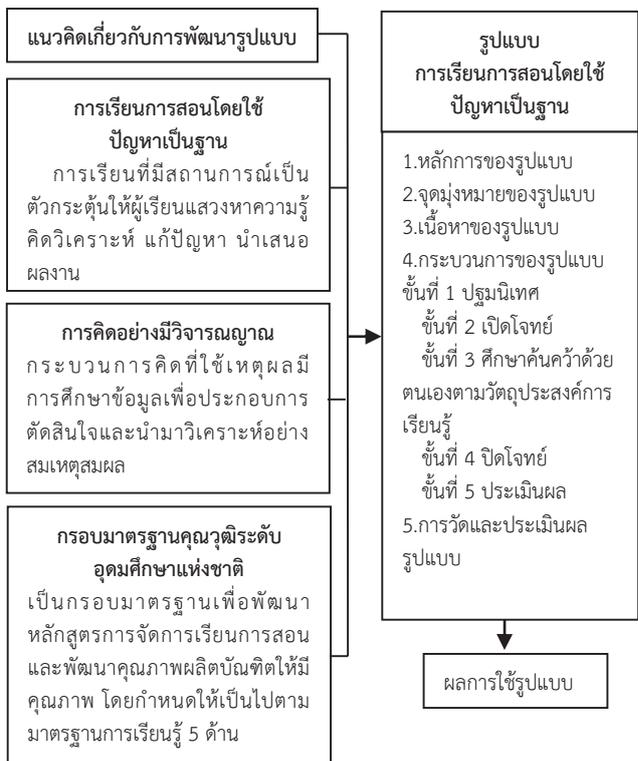
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพจิตที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่พัฒนาขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาและสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีการพัฒนา รูปแบบการจัดการความรู้ของ ทิศนา แคมมณี (2556) ที่กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบต้องสร้างอย่างเป็นระบบ มีแนวคิดทฤษฎีรองรับ ผลการสังเคราะห์ที่ต้องประกอบ รูปแบบ 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการและการวัดประเมินผล การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบแนวคิด การวิจัยดังนี้

- 1) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (คณาจารย์วิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. 2558)
- 2) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (สถาบันพระบรมราชชนก. 2550) และ
- 3) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2558) โดยใช้การจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังภาพ ที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอน กระบวนการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 : การศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบกิจกรรม

ในระยะที่ 1 เป็นขั้นการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพจิตหมวดวิชาชีพเฉพาะกลุ่มวิชาชีพ พย1319 ประกอบด้วย 2 ชั้นย่อย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

1.2 จัดประชุมระดมสมองประกอบด้วย รองวิชาการ หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตร และอาจารย์ ภาควิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช รวม 6 คน ในการวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีจากตำรา เอกสาร วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) ผลการเรียนรู้ 5 ด้านตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2558) 2) การจัดการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากเป็นทักษะที่สำคัญของบุคคลแห่งอนาคตใหม่ในศตวรรษที่ 21 (21st Century skills) 3) การจัดการเรียนการสอนสถาบันพระบรมราชชนก มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถใช้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ วิธีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหา เป็นฐาน สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ (คณาจารย์วิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. 2558)

ระยะที่ 2 : การสร้างรูปแบบกิจกรรม

2.1 สร้างรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต หมวดวิชาชีพเฉพาะกลุ่มวิชาชีพ พย1319 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 มาวิเคราะห์สังเคราะห์ แนวคิด / ทฤษฎีพื้นฐานแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และผลการเรียนรู้ 5 ด้านตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) มาเป็นแนวทางเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบกิจกรรมของ ทิศนา แฉมมณี (2556) ได้องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) การวัดและประเมินผลรูปแบบ

2.2 สร้างเอกสารประกอบรูปแบบมี 2 ส่วน คือ คู่มือการใช้รูปแบบและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 จัดทำคู่มือการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพจิต หมวดวิชาชีพเฉพาะกลุ่มวิชาชีพ พย1319 ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลรายวิชา การออกแบบการเรียน การสอน กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อการสอน และการประเมินผลเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ การพยาบาล การศึกษา เพื่อประเมินความสอดคล้อง ประเมินคุณภาพและให้ข้อเสนอแนะได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6-1.0 ผลการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และจัดทำเป็นคู่มือการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานฉบับสมบูรณ์

2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบประเมินการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คณะผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (สถาบันพระบรมราชชนก. 2550) เป็นแบบทดสอบจำนวน 42 ข้อ ลักษณะเลือกตอบ ตอบผิดให้ 0 ตอบถูกให้ 1 โดยสถานการณ์เกี่ยวกับการพยาบาล 6 เป็นสถานการณ์ และ 2) แบบประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ตามแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้หลักสูัรรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพจิต หมวดวิชาชีพเฉพาะกลุ่มวิชาชีพ พย1319 ตามรายละเอียดของหลักสูตร มคอ 2 หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555 (สถาบันพระบรมราชชนก. 2555) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ มากที่สุด = 5, มาก = 4, ปานกลาง = 3, น้อย = 2, น้อยที่สุด = 1 เครื่องมือทั้ง 2 ฉบับ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ ด้านการพยาบาล ด้านการศึกษามีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6-1.0 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยคำนวณจากสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ของครอนบาคได้ 0.88 และ 0.82 ตามลำดับ

2.3 ทดลองใช้รูปแบบกิจกรรม เพื่อทดลองความเป็นไปได้ในการใช้จริงโดยทดลองกับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี โดยมีการปรับปรุงเรื่องระยะเวลาและกิจกรรมกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ที่เตรียมไว้ดำเนินได้ตามเป้าหมาย

ระยะที่ 3 : การประเมินผลการใช้รูปแบบกิจกรรม

3.1 ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 จำนวน 55 คน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบดังนี้

3.2 ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ

3.2.1 กำหนดแบบแผนการทดลองที่มีกลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการใช้รูปแบบ (One Group Pretest Posttest Design)

3.2.2 ดำเนินการทดลองตามแผนกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยจำนวน 7 กลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน โดยมีอาจารย์ประจำกลุ่มกลุ่มละ 1 คน เป็นเวลา 9 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็น 3 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 18 กันยายน 2558 ถึง 2 ตุลาคม 2558

3.2.3 ประเมินการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังการทดลอง และประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TOF) หลังการทดลอง

3.2.4 ใช้รูปแบบโดยมีกิจกรรมดังนี้ 1) ปฐมนิเทศ คือ การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 2) เปิดโจทย์ คือ กระบวนการเรียนรู้ที่แสวงหาความรู้ในการพิสูจน์สมมติฐานเพื่อแก้ปัญหา 3) ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ คือ การสืบค้นจากแหล่งที่มาที่เชื่อถือและอ้างอิงได้ 4) ปิดโจทย์ คือ การประยุกต์ใช้ ความรู้ในการวางแผนแก้ปัญหา 5) ประเมินผล คือ การประเมินผลความรู้ในเนื้อหาและประเมินผลกระบวนการเรียนรู้

3.2.5 เปรียบเทียบผลการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา ก่อนทดลองใช้รูปแบบและหลังทดลองใช้รูปแบบ โดยใช้ t-test แบบ Dependent Samples และวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TOF) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการคิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TOF) มีขั้นตอนดำเนินงานคือ จัดทำร่างรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชา การพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพจิต หมวดวิชาชีพเฉพาะกลุ่มวิชาชีพ พย1319 ส่งร่างรูปแบบการเรียนการสอนให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 5 ขั้นตอน คือ 1) ปฐมนิเทศ 2) เปิดโจทย์ 3) ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 4) ปิดโจทย์ 5) ประเมินผล

2. ผลการใช้รูปแบบ พบว่า

2.1 นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

จำนวนคน	คะแนนเต็ม	พัฒนารูปแบบ	μ	σ	t	sig
55	42	ก่อน	25.15	3.56	-1.01	1.00
		หลัง	24.64	4.39		

2.2 นักศึกษามีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TOF) ของนักศึกษาตามสมรรถนะ ในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพจิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.52$) และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.49$) รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.52$) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.70$) ด้านความรู้อยู่ในระดับดี ($\mu = 3.70$, $\sigma = 0.54$) ด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับดี ($\mu = 3.63$, $\sigma = 0.54$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TOF) ตามสมรรถนะรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพจิต

มาตรฐานการเรียนรู้ (Learning Outcomes)	μ	σ	ระดับสมรรถนะ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม			
1.1 มีความรู้ ความเข้าใจในหลักศาสนา หลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจน สิทธิมนุษยชน สิทธิเด็ก สิทธิผู้บริโภคน สิทธิผู้ป่วย ตลอดจนสิทธิของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติพยาบาล	4.23	0.49	ดีมาก
1.2 เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	4.36	0.54	ดีมาก
รวม	4.30	0.52	ดีมาก
2. ด้านความรู้			
มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของกระบวนการพยาบาล และการนำไปใช้	3.7	0.54	ดี
รวม	3.70	0.54	ดี

มาตรฐานการเรียนรู้ (Learning Outcomes)	μ	σ	ระดับ สมรรถนะ
3. ด้านทักษะทางปัญญา 3.1 การสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	3.68	0.49	ดี
3.2 ความสามารถนำข้อมูล และหลักฐานไปใช้ในการอ้างอิง และแก้ไขปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ	3.58	0.58	ดี
รวม	3.63	0.54	ดี
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ความสามารถในการปรับตัวเชิงวิชาชีพและมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้ใช้บริการผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา	4.50	0.49	ดีมาก
รวม	4.50	0.49	ดีมาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถสื่อสารภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน และการนำเสนอ รวมทั้งสามารถอ่านวารสาร และตำราภาษาอังกฤษเข้าใจ	4.06	0.7	ดีมาก
รวม	4.06	0.7	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยรวม 5 ด้าน	4.03	0.52	ดีมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. รูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้นำสาระสำคัญของแนวคิดมาสังเคราะห์ให้เป็นสาระสำคัญของแต่ละองค์ประกอบมี 5 ประการ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) การวัดและประเมินผลรูปแบบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กัน เอกสารประกอบรูปแบบนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ จะเห็นได้ว่ากระบวนการสร้างรูปแบบเป็นไปอย่างมีระบบ มีขั้นตอนมีแนวคิดทฤษฎีรองรับสอดคล้องกับแนวคิดของทิสนา เขมมณี (2556) ที่กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบต้องสร้างอย่างเป็นระบบมีแนวคิดทฤษฎีรองรับ

2. ผลการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น

2.1 การคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mansour Dianati (2012) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการเรียนการสอนแบบบรรยายและการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานในนักศึกษาพยาบาลพบว่าการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานไม่สามารถพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แต่สามารถพัฒนาทักษะการติดต่อสื่อสารแรงจูงใจและการทำงานร่วมกัน

การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน คือการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้ปัญหา

เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการแก้ปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนมีการตัดสินใจที่มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Duch, Groh & Allen, 2001) แต่การคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนเป็นความสามารถของแต่ละบุคคล แต่ละคนมีความสามารถที่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการทางสมองของมนุษย์ เป็นการยากที่จะพัฒนาได้ในช่วงสั้นๆ ซึ่งการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีลักษณะเป็นกระบวนการไม่ใช่เนื้อหาที่บุคคลหนึ่งจะถ่ายทอดไปอีกบุคคลหนึ่งได้โดยง่าย (ฉันทกร ช่วยทุกข์เพื่อน, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget, 1977) ที่กล่าวถึงกระบวนการทางสมองที่ว่า การพัฒนาการคิดจากขั้นหนึ่งไปอีกขั้นหนึ่ง ต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาจนเกิดเป็นโครงสร้างของเขาวัวปัญญาใหม่เพราะฉะนั้น การพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มีบทบาทในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ใช้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้ (คณาจารย์วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก, 2558) ผู้สอนสามารถใช้กระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาความคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ ทั้งนี้อาจต้องอาศัยระยะเวลาและการทำอย่างต่อเนื่อง

2.2 ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TOF) ตามสมรรถนะในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพจิตพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.52$) อภิปรายผลเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดได้ดังนี้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.49$) อภิปรายผลได้ว่าการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการเรียนรู้แบบกลุ่มย่อย (Small Group Tutorial) ต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมคือการรวมบุคคลที่มีความสัมพันธ์เพื่อปฏิบัติงานให้เสร็จสมบูรณ์ในขั้นตอนของการเรียนผู้เรียนต้องเข้าใจบทบาทของตนเอง ในขณะที่การดำเนินการกลุ่ม เรียนรู้การให้ความเคารพผู้อื่น สื่อสารด้วยวาจาที่เหมาะสมสภาพ เปิดโอกาสให้ผู้อื่นมีส่วนร่วม มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ (คณาจารย์วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคณาจารย์วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก (2558) พบว่าการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นกระบวนการเรียนต้องใช้การเรียนรู้อุปกรณ์ เพื่อประโยชน์ในการค้นหาความรู้ข้อมูลร่วมกัน

ฝึกให้ผู้เรียนมีการรับส่งข้อมูลเรียนรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและฝึกการจัดระบบเพื่อพัฒนาความสามารถในการร่วมกันทำงานเป็นทีม องค์ความรู้จะผ่านการวิเคราะห์โดยผู้เรียน มีการสังเคราะห์และตัดสินใจร่วมกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิศอุดม พงษ์พวงเพชร (2557) พบว่า การจัดการเรียนการสอน โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างความรู้จากกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถส่งเสริมผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.52$) อภิปรายผลได้ว่า ในการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานต้องมีการนำเสนอข้อมูลที่เป็นจริง รู้จักกาลเทศะ มีมารยาท กตัญญูในการอภิปราย ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เชื่อมั่นในการอ้างอิงข้อมูล และ ตรงต่อเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทศน์ศรี เสมียนเพชร (2558) ที่พบว่า การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตอบโจทย์ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในด้านคุณธรรมจริยธรรม คือ การเรียนการสอนนี้จะก่อให้เกิดพฤติกรรมด้านคุณธรรม มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นแบบอย่างที่ดี และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐกานต์ ปัดเกษม และคณะ (2556) ที่ศึกษากลยุทธ์ในการพัฒนาคุณลักษณะของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้หมวดวิชาทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า กลยุทธ์ในการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทำให้ผู้เรียนเคารพในระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมและองค์กรจากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถส่งเสริมผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) ในด้านคุณธรรมจริยธรรม

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.70$) อภิปรายผลได้ว่า การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการสืบค้น สรุปและนำเสนอข้อมูลความรู้ จับประเด็นสำคัญของข้อมูลจากการสื่อสารพูดสื่อสาร เชิงวิชาการให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทศน์ศรี เสมียนเพชร (2558) ที่ว่าการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตอบโจทย์ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศคือสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้มีการเลือกและใช้รูปแบบการนำเสนอ

และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถส่งเสริมผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านความรู้อยู่ในระดับดี ($\mu = 3.70$, $\sigma = 0.54$) อภิปรายผลได้ว่า การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นเรียนรู้โดยการนำตนเอง (Self - directed Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ความรู้ความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง คัดเลือกวิธีการเรียนรู้และประสบการณ์เรียนรู้ รวมทั้งประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังต้องมีกระบวนการเรียนรู้มุ่งตามวัตถุประสงค์ มีองค์ความรู้ที่ทันสมัย (คณาจารย์วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. 2558) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทศน์ศรี เสมียนเพชร (2558) ที่ว่าการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตอบโจทย์ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในด้านความรู้ คือ รู้หลักการ ทฤษฎี องค์ความรู้ อย่างกว้างขวาง มีความรู้ ที่ทันสมัยและมีงานวิจัยแก้ปัญหาต่อยอดองค์ความรู้ในหลักสูตร จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถส่งเสริมผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในด้านความรู้

ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับดี ($\mu = 3.63$, $\sigma = 0.54$) อภิปรายผลได้ว่าการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีการเสนอแนะ อภิปรายให้เหตุผล จัดระบบหมวดหมู่ของข้อมูล มีการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นสำคัญของปัญหา ตั้งสมมติฐานการเรียนรู้ มีความสามารถในการสังเกต ตีความ คิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลและการคิดที่เชื่อมโยง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทศน์ศรี เสมียนเพชร (2558) ที่ว่าการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตอบโจทย์ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในด้านทักษะทางปัญญา คือ สามารถค้นหาแนวความคิดใหม่ๆ มาประยุกต์สรุปข้อมูล เพื่อแก้ปัญหา ศึกษาปัญหาซับซ้อนและเสนอแนะอย่างสร้างสรรค์ ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่างๆ และ อภิปรายผลได้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ญัฐกานต์ ปัดเกษม และคณะ (2556) ที่ศึกษากลยุทธ์ในการพัฒนาคุณลักษณะของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้หมวดวิชาทั่วไปมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า กลยุทธ์ในการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เน้นกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์สถานการณ์และคิดแก้ปัญหาได้โดยนำหลักฐานต่างๆ มาอ้างอิงที่เหมาะสม จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเรียน

การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถส่งเสริมผลการเรียนรู้ตาม
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในด้าน
ทักษะทางปัญญา

ส่งเสริมผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานระดับคุณวุฒิอุดมศึกษา
แห่งชาติได้ทั้ง 5 ด้าน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน
ที่เน้นกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณไปใช้อย่างต่อเนื่อง
เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน
2. ควรนำรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน
มาใช้ในรายวิชาอื่นเพราะการเรียนการสอนรูปแบบนี้สามารถ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหา
เป็นฐานในระยะยาวเพื่อศึกษาผลที่มีต่อความสามารถในการคิด
อย่างมีวิจารณญาณ
2. ควรศึกษารูปแบบการสอนอื่นๆที่ส่งเสริมผลการเรียนรู้
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

เอกสารอ้างอิง

- คณาจารย์วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. (2558). *คู่มือครูในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักสำหรับ
วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดพระบรมราชชนก*. นนทบุรี : ยุทธรินทร์การพิมพ์.
- ณัฐกานต์ ปัดเกษม และคณะ. (2556). การศึกษากลยุทธ์ในการพัฒนาคุณลักษณะของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้หมวดวิชาทั่วไป
มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม*. 9(1),44-54.
- ทิตนา แชมมณี. (2556). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศน์ศรี เสมียนเพชร. (2558). PBL *ตอบโจทย์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาได้อย่างไร*. สืบค้นเมื่อ พฤษภาคม 2559, จาก <http://das.wu.ac.th/backEnd/myfile/attM/TQF.pdf>.
- ฉันทากร ช่วยทุกข์เพื่อน. (2556). *ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกทักษะระดับอุดมศึกษาโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นกระบวนการคิด
อย่างมีวิจารณญาณ*. ปรชญาตักษิบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิศอุดม พงษ์พวงเพชร. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดวิเคราะห์ และความฉลาดเชิงจริยธรรมเรื่อง
สำนวนไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างจัดกิจกรรมด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD กับแบบปัญหาเป็นฐาน (PBL). *วารสาร
มหาวิทยาลัยนครพนม*, 4(3),94 – 103.
- สถาบันพระบรมราชชนก. (2550). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก*. กรุงเทพฯ : ส่วนพัฒนา
การศึกษา.
- _____. (2555). *รายละเอียดของหลักสูตร มคอ 2 หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555*. สุพรรณบุรี : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี.
- สุระพรรณ พนมฤทธิ์ และคณะ. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักและการกำกับตนเอง เพื่อส่งเสริม
การคิดวิจารณ์และการรับรู้อัตสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 4(2),108-123.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติแห่ง*. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 2559, จาก
http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/research/3_2558.PDF.
- Duch, B. J, Groh, S. E, & Allen. D. E. (2001). *The power of problem-based learning*. Sterling .VA. Stylus.
- Piaget. J. (1977). *Intellectual evaluation from adolescence to adulthood*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Mansour, D. (2012). Comparison of lecture and problem based learning on learning of nursing students. *Future of
Medical Education Journal*, 2(1), 7-11.

Translated Thai References

- Chuai tukphuan, T. (2013). *A development of physics learning activities at higher education level employing the problem-based learning to emphasize a critical thinking process* (Unpublished doctoral dissertation). Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand. [in Thai]
- College-of-Nursing Instructors in Praboromarajchanok Institute. (2015). *A problem based learning manual of teaching and learning*. Nonthaburi : Yuttharin Printing. [in Thai]
- Khaemmanee, T. (2013). *The science of teaching*. Bangkok : Chulalongkorn University Printing House. [in Thai]
- Office of the Higher Education Commission. (2015). *Thai Qualifications Framework for Higher Education*. Retrieved in March 2016, from http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/research/3_2558.PDF. [in Thai]
- Patkasame, N.et al. (2013). A study of strategy to develop students' characteristics according to the learning outcome of general education, Burapha University. *Journal of Education and Social development*, 9(1), 44-54. [in Thai]
- Phongphuangphet, P. et al. (2014). A comparison of learning achievements, analytical thinking skill and moral quotients on Thai idioms of grade 4 students though STAD cooperative learning versus problem based learning. *Nakhon Phanom University Journal*, 4(3), 94-103. [in Thai]
- Phanomrit, S. et al. (2011). Development of teaching-learning model based on problem based learning and self-regulation approaches to foster critical thinking and self-efficacy of nursing students. *Journal of Nursing and Education*, 4(2), 108-123. [in Thai]
- Praboromarajchanok Institute. (2007). *A manual of internal quality assessment for the colleges affiliated to Praboromarajchanok Institute*. Bangkok : Section of Educational Development. [in Thai]
- _____. (2012). *Program specification, revised curriculum 2012*. Suphan Buri : Boromarajonani College of Nursing, Suphan Buri. [in Thai]
- Samienpetch, T. (2015). *How to Meet the Thai Qualifications Framework for Education at Higher Learning Level*. Retrieved in May 2016, from <http://das.wu.ac.th/backEnd/myfile/attM/TQF.pdf>. [in Thai]